

Kernpraktijk 5 Orde houden

Van de kernpraktijk 'Krediet opbouwen en uitgeven' weten we dat er verschillende manieren zijn om ongewenst gedrag te stoppen zonder de flow van de les te onderbreken. Maar af en toe escaleert gedrag en zul je zwaardere interventies moeten doen. Zo ontwikkel je als docent geleidelijk aan een eigen interventieladder die je zal helpen bij het creëren en handhaven van een goede werkorde in de klas. Bij deze kernpraktijk moeten we ons ook richten op mogelijke dieperliggende oorzaken van ongewenst gedrag. Een drukke leerling die met zijn gedrag eigenlijk om aandacht probeert te vragen, heeft namelijk een andere benadering nodig dan een leerling die druk is vanuit een lichamelijke behoefte.

Doelen

Je kunt concrete en uiteenlopende acties beschrijven om ongewenst gedrag te stoppen, en deze ordenen van oppervlakkig naar diep.

Je kunt eerste signalen van een mogelijke escalatie herkennen, en je kunt verschillende interventies beschrijven die in dat geval ingezet kunnen worden.

Je kunt mogelijke oorzaken van ongewenst gedrag op individueel niveau benoemen, en je kunt uitleggen waarom bij hetzelfde gedrag verschillende maatregelen ingezet kunnen worden.

Je kunt beschrijven op welke manieren je lesontwerp en lesvoorbereiding invloed heeft op het voorkomen van ongewenst gedrag.

Verwerking (thuis)

1. Denk eens terug aan een leerling die geregeld gecorrigeerd moet worden. Beschrijf de leerling en met name het gedrag waarop deze leerling gecorrigeerd moet worden.
2. Neem de collegestof erbij en ga na: is er een positieve benadering van deze leerling denkbaar? Welke interventies zijn mogelijk (of noodzakelijk) om de leerling functioneel bij te sturen en te laten meedoen in jouw les? Gebruik eventueel ook de aangereikte interventieladder.
3. Werk zo concreet mogelijk uit hoe je deze leerling gaat benaderen bij opeenvolgende interventies. Concreet betekent hier: wat doe je of zeg je letterlijk de eerste keer dat je de leerling aanspreekt? Welk non-verbaal gedrag van jou hoort daar bij (hoe sta je/ kijk je)? En, wat zeg of doe je de tweede keer dat je leerling moet aanspreken?
4. Oefen je interventies een aantal keer hardop (óók als je denkt: dat kan ik best). Laat het inslijten en maak gebruik van je medestudenten om feedback

te krijgen. Dit is in het begin misschien een beetje vreemd om te doen, maar het kan enorm helpen om in praktijk ook daadwerkelijk te gaan doen wat je je had voorgenomen.

Verwerking (op school)

1. Observeer tijdens een paar lessen gericht het stopgedrag van verschillende docenten. Hou een lijst bij van manieren waarop docenten orde houden door ongewenst gedrag in een vroeg stadium stoppen.
2. Bedenk voor jezelf welke van deze manieren bij je (zouden kunnen) passen, en welke je wel eens zou willen uitproberen. Neem een aantal van deze maatregelen op in je lesplan voor de komende les(sen). Beschrijf hierbij zo concreet mogelijk hoe die maatregel er bij jou uitziet (verbaal én non-verbaal).

Verdiepende literatuur

[Doyle, W., 2005. Ecological approaches to classroom management. In: Evertsen, C. M. & Weinstein C. S., 2006. *Handbook of Classroom Management; Research, Practice and Contemporary Issues*. New York: Routledge. \(Links to an external site.\)](#)

[Marzano, R. \(2003\). Classroom management that works. Alexandria, Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development. \(Links to an external site.\)](#)

Hoofdstuk 3 uit: Blakemore, S. (2019). *Inventing ourselves. The secret life of the teenage brain*. London: Transworld Publishers Ltd.

Aanvullende literatuur over orde houden en stopgedrag: [Hoofdstuk 'Stopgedrag' - Victor](#)

[van Geel \(2012\) De orde in orde Vernieuwd.pdf](#) [_Download Hoofdstuk 'Stopgedrag' - Victor van Geel \(2012\) De orde in orde Vernieuwd.pdf](#)